

หนังสืออ่านเพิ่มเติม คุณธรรม 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนศรีโพธิ์เงินวิทยา สารະหน້าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม



เรื่อง ความหวังของสายใจ



นางจารุวรรณ จะเฮียง

หนังสืออ่านเพิ่มเติม คุณธรรม 8 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนศรีโพธิ์เงินวิทยา สาระหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เล่มที่ 1 ความหวังของสายใจ



จารุวรรณ จะเฮียง

โรงเรียนศรีโพธิ์เงินวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

คำนำ

การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักหน้าที่การเป็นพลเมือง เล่มที่ 1 เรื่อง ความสมหวังของสายใจ จัดทำเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้พัฒนาทักษะด้านการคิด สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนจะได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งในเล่มนี้จะกล่าวถึงคุณธรรมข้อที่ 1 คือ ความขยัน ได้สอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง จะทำให้นักเรียน เกิดจินตนาการจุดประกายความคิด ความฝัน และพัฒนาจิตใจได้อย่างดียิ่ง

หนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้มีความเหมาะสมสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 เพราะมี ภาพประกอบการ์ตูนสีสดใส สามารถเชื่อมโยงให้เด็กเกิดความรู้ ความคิด แทรกความรู้ คู่คุณธรรม และความสนุกสนาน เข้าไปในเนื้อหาอย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยให้หนังสือเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ เป็นรูปเล่มออกมาด้วยดี ไว้ ณ ที่นี้



คำชี้แจง

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

1. หนังสือเล่มนี้ใช้คู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-3
2. ศึกษาและปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ทุกประการ
3. ครูอ่านหนังสือเล่มนี้และทำความเข้าใจก่อนที่จะนำมาใช้กับผู้เรียน
4. สร้างข้อตกลงในการใช้หนังสือ
5. แจกหนังสือกับนักเรียนทุกคน
6. ครูแจกกระดาษคำตอบ หรืออุปกรณ์ สำหรับทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

บทบาทของผู้เรียน

1. อ่านคำแนะนำการใช้หนังสือให้เข้าใจ
2. ไม่ทำเครื่องหมายหรือขีดเขียนลงในหนังสือ
3. ส่งหนังสือคืนครูหลังจากเรียนจบในแต่ละเล่ม
4. อ่านแล้วต้องคิดตามนำความรู้มาพัฒนาตนเอง



คำแนะนำการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องราวในหนังสืออ่านเพิ่มเติมอย่างละเอียด
2. ทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ครูบอกตามแผนการจัดการเรียนรู้
3. ทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่อง
4. ทำกิจกรรมหลังเรียนจบการเรียนรู้ในหนังสืออ่านเพิ่มเติมเล่มนี้
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน เมื่อเรียนจบในแต่ละเล่ม





สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
คำแนะนำการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม	ค
สารบัญ	ง
มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้	ฉ
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
เรื่อง ความสมหวังของสายใจ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
แบบฝึกหัดที่ 1	11
แบบฝึกหัดที่ 2	12
แบบทดสอบหลังเรียน	13



สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
เฉลยแบบฝึกหัด และแบบทดสอบ	
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1	16
เฉลยแบบฝึกหัดที่ 2	17
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	18
สรุปผลการเรียนรู้	19
บรรณานุกรม	20
ประวัติผู้จัดทำ	21



มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด



สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และจรรยารักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ป.2/1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกผลดีของความขยันหมั่นเพียร และอดทนได้
2. นักเรียนยกตัวอย่างวิธีปฏิบัติตนด้วยความขยันได้
3. นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความขยันหมั่นเพียรได้
4. นักเรียนมีวินัยในการทำงาน
5. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้





คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (10 คะแนน)

1. คนที่รู้จักประหยัด จะเกิดผลดีอย่างไร
 - ก. มีเงินเก็บออมไว้ใช้ยามจำเป็น
 - ข. เป็นตัวอย่างที่ดีของคนอื่น
 - ค. มีสุขภาพกายและจิตดี
2. ถ้ามีเวลาว่าง นักเรียนควรทำอะไร
 - ก. นอนหลับ
 - ข. เล่นเกมส์
 - ค. อ่านหนังสือ
3. ข้อใด เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติมากที่สุด
 - ก. เก็บเงินได้แล้วออกไปเล่นเกม
 - ข. ถ้ามีเวลาว่างช่วยพ่อแม่ทำงาน
 - ค. นำต้นไม้ของโรงเรียนไปปลูกที่บ้าน
4. คุณธรรมด้านใดควรปฏิบัติตามมากที่สุดใน นิทาน เรื่อง ความสมหวังของสายใจ มากที่สุด
 - ก. โอบอ้อมอารี
 - ข. ขยันหมั่นเพียร
 - ค. มีศีลธรรม
5. ต้มหลงไหลและติดการเล่นเกมที่ร้านข้างบ้าน มาก จนไม่เอาใจใส่ในการเรียนจัดได้ว่า ต้มเป็น คนเช่นไร
 - ก. เกียจคร้าน
 - ข. มั่วเมาขาดสติ
 - ค. ขยันหมั่นเพียร



จงอ่านบทกลอนนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 6-7

คนเรานี้ เกิดมา ต้องขยัน
 สิ่งสำคัญ ทำแล้ว ไม่เสียหาย
 ขยันทำ ขยันเก็บ มืดตาย
 จะกลับกลายเป็นเศรษฐี ในพริบตา
 ยิ่งขยัน พากเพียร มากเท่าไร
 อยู่แห่งไหน ทุกทาง จะถามหา
 ความขยัน หมั่นเพียร จะนำพา
 ให้ได้มา อยู่คู่ สังคมไทย



6. คำว่า “เรา” ในบทกลอนหมายถึงใคร
 - ก. คนไทยทุกคน
 - ข. ตัวนักเรียนเอง
 - ค. คนในชุมชนของนักเรียน
7. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายในการแต่งเพลงนี้
 - ก. เพื่อให้ทุกคนรู้จักการเสียสละ
 - ข. เพื่อให้ทุกคนมีความขยันหมั่นเพียร
 - ค. เพื่อให้ทุกคนมีความรักใคร่กลมเกลียวกัน

8. การร่วมมือกันทำงานจนสำเร็จ ต้องอาศัย
 คุณธรรมข้อใด มากที่สุด
 - ก. ความสามัคคี
 - ข. ความอดทน
 - ค. ความใฝ่รู้
9. ใครปฏิบัติหน้าที่ลูกที่ดี
 - ก. สุดาไปหาหมอ
 - ข. ปราณีไปออกกำลังกายทุกวัน
 - ค. มานะช่วยพ่อร์ดน้ำต้นไม้ทุกวัน
10. ผู้ที่อดทนต่อความโกรธได้ จะทำให้เกิดผล
 อย่างไร
 - ก. หน้าตาจะเศร้าหมองตลอด
 - ข. มีคนชอบเข้าหาเยอะมากขึ้น
 - ค. เป็นผู้ชนะใจตนเอง





วันนี้เป็นวันที่นักเรียนทุกคนตื่นเต้นอีกวันหนึ่ง เพราะเป็นวัน
ที่มีการแข่งขันกีฬาระดับอำเภอเหมือนทุกๆปี เด็กหญิงสายใจ
เป็นนักกีฬาวิ่งตัวแทนของโรงเรียน



สายใจ นึกถึงปีที่แล้วเธอต้องตกรอบในการวิ่ง เพราะเธอ
วิ่งช้าเปล่าจึงทำให้เหยียบก้อนหินแหลม ได้รับบาดเจ็บ





สายใจเก็บเงินค่าขนมที่เหลือไว้ในกระปุก ในวันหยุดเธอก็ไปรับจ้าง
ช่วยป้าขายของที่ตลาดได้เงินมาหยอดกระปุกไว้เพิ่มมากขึ้น



ปีนี้ สายใจตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะหมั่นฝึกซ้อมและจะนำชัยชนะ
มาสู่โรงเรียนและทำให้พ่อแม่ภาคภูมิใจในตัวของเธอให้ได้



วันนี้ สายใจพร้อมแล้วในการแข่งขันวิ่งระดับอำเภอเธอจะต้องทำให้ได้
ดังที่ตั้งใจเอาไว้ และผลจากการเก็บออมของเธอทำให้เธอ
มีทั้งรองเท้าใหม่และชุดนักกีฬาที่สวยงาม



ในที่สุด สายใจก็ชนะเลิศอันดับที่ 1 ในการวิ่งแข่งขัน สมความตั้งใจ
พ่อแม่ภูมิใจในตัวของเธอมาก ทางโรงเรียนก็ชื่นชมในตัวเธอ



คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
1. แข่งขัน	แข่ง-ขัน	ชิงเอาชนะเพื่อรางวัล
2. กีฬา	กี-ลา	กิจกรรมหรือการเล่นเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน
3. รับจ้าง	รับ-จ้าง	รับทำงานเพื่อค่าจ้าง
4. ขยัน	ขะ-หยัน	ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทน
5. ภูมิใจ	พุม-ใจ	ความรู้สึกที่ดี

แบบฝึกหัดที่ 1

คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่ากระทำถูกหรือผิด โดยเติมเครื่องหมาย ✓ หรือ ✕ (10 คะแนน)

ข้อความ		ถูก ✓	ผิด ✕
1.	การใช้เงินฟุ่มเฟือยทำให้อาณาเขตมีเงินใช้		
2.	ความขยันทำได้ตามที่เรต้องการ		
3.	ไม่ต้องฝึกซ้อมกีฬา ก็สามารถชนะที่หนึ่งได้ไม่ยาก		
4.	นักเรียนหารายได้พิเศษจากการเก็บขวดพลาสติก ที่ทิ้งแล้วนำไปขาย		
5.	สายใจช่วยคุณแม่ หยิบขนมใส่ถุง เพื่อไปขายที่ตลาดทุกวัน		
6.	วินัยอ่านหนังสือก่อนเข้านอนทุกวัน		
7.	ใบชารดน้ำผักสวนครัวก่อนไปโรงเรียนทุกวัน		
8.	หลังเลิกเรียนนักเรียนเล่นเกมคอมพิวเตอร์ก่อน แล้วจึงทำการบ้าน		
9.	ผลจากการที่ไม่ต้องอ่านหนังสือทำให้วีระสอบเข้าโรงเรียนอันดับหนึ่งของจังหวัดได้		
10.	การเล่นเกมสัปดาห์หนึ่งทำให้นักเรียนสามารถสอบได้เกรด 4 ทุกวิชา		



คำชี้แจง

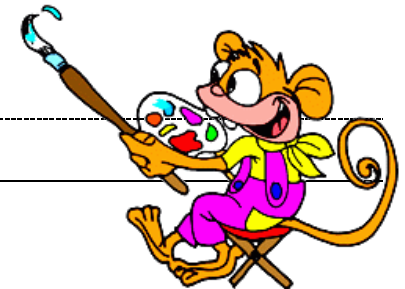
ให้นักเรียนยกตัวอย่างความขยัน และผลที่เกิดจากความขยัน จากนิทาน มาอย่างละ 5 ข้อ (10 คะแนน)

ตัวอย่างความขยัน

1.
2.
3.
4.
5.

ผลที่เกิดจากความขยัน

1.
2.
3.
4.
5.





คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (10 คะแนน)

1. ต้มหลงใหลและติดการเล่นเกมที่ร้านข้างบ้านมาก จนไม่เอาใจใส่ในการเรียนจัดได้ว่า ต้มเป็นคนเช่นไร
 - ก. เกียจคร้าน
 - ข. มัวเมาขาดสติ
 - ค. ขยันหมั่นเพียร
2. ผู้ที่อดทนต่อความโกรธได้ จะทำให้เกิดผลอย่างไร
 - ก. หน้าตาจะเศร้าหมองตลอด
 - ข. มีคนชอบเข้าหาเยอะมากขึ้น
 - ค. เป็นผู้ชนะใจตนเอง
3. ใครปฏิบัติหน้าที่ลูกที่ดี
 - ก. สุดาไปหาหมอ
 - ข. ปราณีไปออกกำลังกายทุกวัน
 - ค. มานะช่วยพ่อร์ดน้ำต้นไม้ทุกวัน
4. ข้อใด เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติมากที่สุด
 - ก. เก็บเงินได้แล้วออกไปเล่นเกม
 - ข. ถ้ามีเวลาว่างช่วยพ่อแม่ทำงาน
 - ค. นำต้นไม้ของโรงเรียนไปปลูกที่บ้าน
5. คนที่รู้จักประหยัด จะเกิดผลดีอย่างไร
 - ก. มีเงินเก็บออมไว้ใช้ยามจำเป็น
 - ข. เป็นตัวอย่างที่ดีของคนอื่น
 - ค. มีสุขภาพกายและจิตดี

6. คุณธรรมด้านใดควรปฏิบัติตามมากที่สุดใน นิทาน เรื่อง ความสมหวังของสายใจ มากที่สุด
 - ก. โอบอ้อมอารี
 - ข. ขยันหมั่นเพียร
 - ค. มีศีลธรรม
7. การร่วมมือกันทำงานจนสำเร็จ ต้องอาศัย คุณธรรมข้อใด มากที่สุด
 - ก. ความสามัคคี
 - ข. ความอดทน
 - ค. ความใฝ่รู้
8. ถ้ามีเวลาว่าง นักเรียนควรทำอะไร
 - ก. นอนหลับ
 - ข. เล่นเกมส์
 - ค. อ่านหนังสือ



จงอ่านบทกลอนนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

คนเรานี้ เกิดมา ต้องขยัน
 สิ่งสำคัญ ทำแล้ว ไม่เสียหาย
 ขยันทำ ขยันเก็บ มืดตาย
 จะกลับกลายเป็น เศรษฐี ในพริบตา
 ยิ่งขยัน พากเพียร มากเท่าไร
 อยู่แห่งไหน ทุกทาง จะถามหา
 ความขยัน หมั่นเพียร จะนำพา
 ให้ได้มา อยู่คู่ สังคมไทย

9. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายในการแต่งเพลงนี้
 - ก. เพื่อให้ทุกคนรู้จักการเสียสละ
 - ข. เพื่อให้ทุกคนมีความขยันหมั่นเพียร
 - ค. เพื่อให้ทุกคนมีความรักใคร่กลมเกลียวกัน
10. คำว่า “เรา” ในบทกลอนหมายถึงใคร
 - ก. คนไทยทุกคน
 - ข. ตัวนักเรียนเอง
 - ค. คนในชุมชนของนักเรียน



(ฉบับนักเรียนไม่มี)



คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ว่ากระทำถูกหรือผิด โดยเติมเครื่องหมาย ✓ หรือ ✗ (10 คะแนน)

ข้อความ		ถูก ✓	ผิด ✗
1.	การใช้เงินฟุ่มเฟือยทำให้อนาคตมีเงินใช้		✗
2.	ความขยันทำได้ตามที่เรต้องการ	✓	
3.	ไม่ต้องฝึกซ้อมกีฬา ก็สามารถชนะที่หนึ่งได้ไม่ยาก		✗
4.	นักเรียนหารายได้พิเศษจากการเก็บขวดพลาสติก ที่ทิ้งแล้วนำไปขาย	✓	
5.	สายใจช่วยคุณแม่ หยิบขนมใส่ถุง เพื่อไปขายที่ตลาด ทุกวัน	✓	
6.	วินัยอ่านหนังสือก่อนเข้านอนทุกวัน	✓	
7.	ใบชารดน้ำผักสวนครัวก่อนไปโรงเรียนทุกวัน	✓	
8.	หลังเลิกเรียนนักเรียนเล่นเกมคอมพิวเตอร์ก่อน แล้วจึงทำการบ้าน		✗
9.	ผลจากการที่ไม่ต้องอ่านหนังสือทำให้วีระสอบเข้าโรงเรียนอันดับหนึ่งของจังหวัดได้		✗
10.	การเล่นเกมส์ทุกวันทำให้นักเรียนสามารถสอบได้เกรด 4 ทุกวิชา		✗



คำชี้แจง

ให้นักเรียนยกตัวอย่างความขยัน และผลที่เกิดจากความขยัน จากนิทาน มาอย่างละ 5 ข้อ (10 คะแนน)

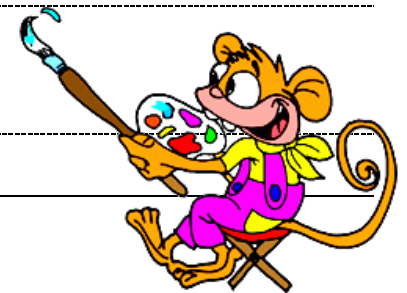
ตัวอย่างความขยัน

1. อ่านหนังสือ
2. ฝึกซ้อมกีฬา
3. เก็บกวาดห้องนอน
4. ช่วยครอบครัวค้าขาย
5. เก็บเงินใส่กระปุกออมสิน

ผลที่เกิดจากความขยัน

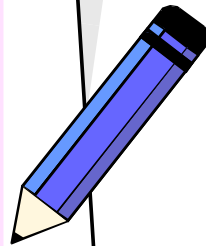
1. สอบได้คะแนนที่ดี
2. ชนะการแข่งขันกีฬา
3. ห้องนอนสะอาดเรียบร้อย
4. แบ่งเบาภาระพ่อแม่
5. มีเงินเก็บ

(คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)



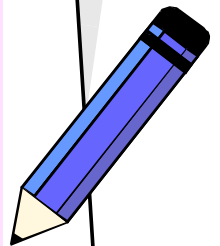
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ก
2. ค
3. ข
4. ค
5. ข
6. ก
7. ข
8. ก
9. ค
10. ค



เฉลยแบบทดสอบหลัง เรียน

1. ข
2. ค
3. ค
4. ข
5. ก
6. ค
7. ก
8. ค
9. ข
10. ก





คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ผลการประเมิน	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
แบบฝึกทักษะที่ 1	10			
แบบฝึกทักษะที่ 2	10			
รวม	20			

เกณฑ์การตัดสินการผ่านการประเมิน : ได้คะแนน 7-10 คะแนน (ร้อยละ 70 ขึ้นไป)

คะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ผลการประเมิน	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
แบบทดสอบก่อนเรียน	10			
แบบทดสอบหลังเรียน	10			

เกณฑ์การตัดสินการผ่านการประเมิน : ได้คะแนน 7-10 คะแนน (ร้อยละ 70 ขึ้นไป)



บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษม วัฒนชัย. ศ.นพ. (2551). การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ถวัลย์ มาศจำรัส. (2540). การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทเบิฟแอนด์ลิฟเพรสจำกัด.
- ทศนา แหมมณี. (2459). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เสริมสิน ฟรีเพรส ชิสเท็ม
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.maelanwittaya.ac.th/-8->.
- วาดภาพโดย**
- สุเมธา กัลยาโน. (2557). วาดภาพ ออกแบบตัวการ์ตูนหรือสัญลักษณ์ ตัดต่อ ตกแต่งภาพ ด้วย Photoshop. SAI. วิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชา. วิศวกรรมคอมพิวเตอร์. พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ – สกุล	นางจรรุวรรณ จะเอ็ง
วัน เดือน ปีเกิด	16 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	70 หมู่ที่ 8 ตำบลศรีโพธิ์เงิน อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57190
โทรศัพท์ที่ติดต่อได้	080-8561620
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ปัจจุบัน	ครู คศ.2
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนศรีโพธิ์เงินวิทยา ตำบลศรีโพธิ์เงิน อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57190
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	หลักสูตรประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พ.ศ. 2534	หลักสูตรประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พ.ศ. 2542	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา วิชาเอกชีววิทยา สถาบันราชภัฏเชียงราย